

13



### GROTE OF JOHANNESKERK, BEVRIJDINGSBEELD EN PASTORIE LANGE STOEP, KERKPLEIN 9

De Grote of Johanneskerk is gebouwd in 1615. Deze kerk verving de kerk die in 1575 werd verwoest door het langstreckende Spaanse leger. Het was oorspronkelijk een katholieke kruiskerk, maar omdat het in de tussentijd een protestantse kerk was geworden, is het koor toen niet meer opgebouwd. In de zuidgevel hangen glas-in-loodramen die gemaakt zijn door de bekende glaskunstenaar Annemiek Punt uit Oostmarsum. In de noordgevel hangt een glas-in-loodraam van de Lekkerkerkse kunstenaar Wim Zwiers. Het raam herinnert aan de gifaffaire van 1980. In hetzelfde jaar is de kerk volledig gerestaureerd. Het is de bedoeling dat er nog een ronde aanbouw aan de oostzijde komt, zodat de kerk weer enigszins lijkt op een kruiskerk.



Voor de kerk staat een bevrijdingsbeeld. Het informatiebord hangt aan de rechterzijde van de kerk. Op Kerkplein 9 was voorheen een pastorie die in 1887 is gebouwd. Ook hier is een informatiebord.

## Op z'n tijd even een terrasje aandoen

14



### BEELD JOODSE GEMEENSCHAP KORTE ACHTERSTRAAT (BIJ JODEN BREEPLAATS)

In de Korte Achterstraat staat op de kruising met de Joden Breestraat een beeld dat Ineke van Dijk heeft gemaakt. Het beeld herinnert aan de Joodse gemeenschap van Lekkerkerk. In het witte pand was vroeger een Joodse slagerij.

15



### HET BONTE PAARD LANGE STOEP 33

Bij Lange Stoep 33 is het voormalige café en rechthuis Het Bonte Paard dat in 1646 is gebouwd. Het is een van de rijksmonumenten van Lekkerkerk. Het pand heeft een rieten wolfdak en een gepolychromeerde gevelsteen met hierop een voorstelling van Adam en Eva. Rechts is een vleugel van ijsselstenen die onderkelderd is en die een panden zadeldak heeft. Op het erf is een bakhuisje te vinden. Aan het huis hangt een informatiebord.

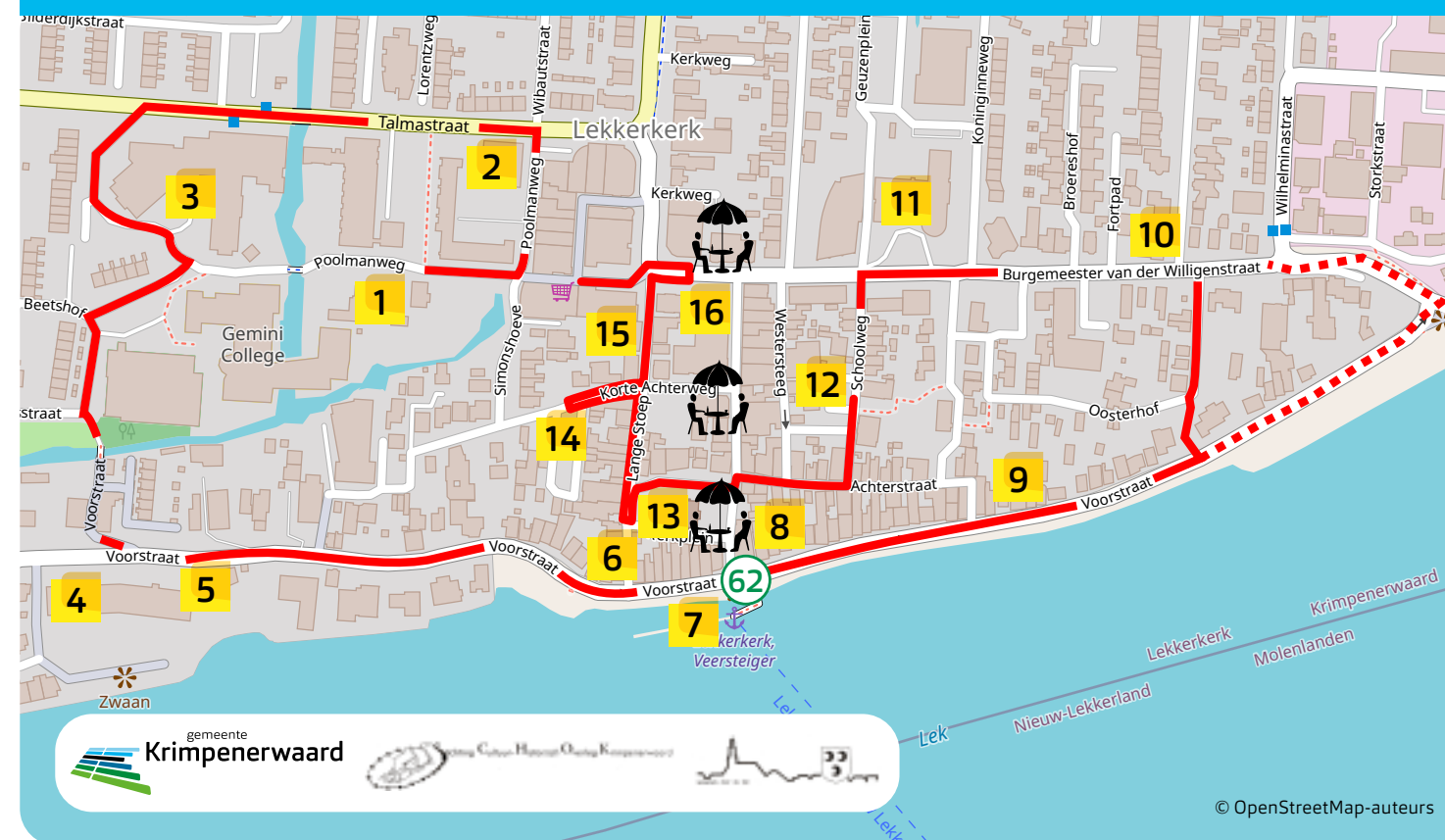
16



### OUDE RAADHUIS RAADHUISPLEIN 1-5

Op de hoek van de Lange Stoep en het Raadhuisplein is het voormalige raadhuis dat in 1879 is gebouwd. Het is nu horeca-complex Amicitia. Hier kunt u terecht voor veel zakelijke en persoonlijke evenementen. In de gevel hangt een borstbeeld van oud-burgemeester Roos. Schuin tegenover Amicitia, in de bocht van het Raadhuisplein met de Kerkweg, staat een beeld van een aalscholver. Het beeld is gemaakt door Ineke van Dijk en het verwijst naar de eendenkooi in de buurt van Schuwacht waar veel aalscholvers leven.

# Lekkerkerk



## ROUTEBESCHRIJVING WANDELING ± 2,5 KM

Start bij **1**: Oudheidskamer 't Kruisgebouw. RA (rechtsaf) Poolmanweg, ga met weg mee naar links. LA (linksaf) Talmastraat voor **2**. Vervolg Talmastraat, dan LA Nicolaas Beetsstraat en ga met weg mee. Bij ingang Breeje Hendrick is **3**, dan weg vervolgen langs sporthal. Hierna voetpad op richting dijk, dan LA en gelijk RA een smal voetpad naar beneden voor **4**. Weer terug naar de dijk, dan RA en aan rechterkant is **5**. Vervolg Voorstraat voor **6**, **7**, **8** en **9** (allen aan linkerkant). Ga bij Voorstraat 34 LA naar beneden en loop Oosterhof uit, dan LA Burg. van der Willigenstraat. Let op: rolstoelgebruikers en mindervaliden gaan verderop via afrit naar beneden (Burg.

van der Willigenstraat) en komen bij Oosterhof uit. Bij kruising met Emmastraat is **10**, hierna weg vervolgen tot **11**: gemeentehuis. Dan LA Schoolweg voor **12** en aan het einde RA Achterstraat. RD (recht-door) Kerkplein voor **13**: Grote of Johanneskerk (linkerkant) en pastorie (rechterkant). Maak aan het eind bij Lange Stoep een lusje voor kerk langs en vervolg Lange Stoep in noordelijke richting. LA Korte Achterweg tot Joden Breeplaats voor **14**. Keer terug en LA Lange Stoep voor **15** (aan linkerkant). RA Raadhuisplein voor **16**. Loop weer terug en vervolg route RD tussen winkels door (u passeert afslag Lange Stoep aan linkerhand). Eindig weer in Poolmanweg.

Lekkerkerk is een dijkdorp aan de Lek. Tot 1 januari 1985 was het dorp een zelfstandige gemeente en hierna viel het, samen met Krimpen a/d Lek, onder gemeente Nederlek. Sinds 1 januari 2015 behoort Lekkerkerk tot de gemeente Krimpenerwaard. In Lekkerkerk is nog een dependance aanwezig waar de gemeenteraad vergadert.

In de vroege geschiedenis van het dorp heetten Lekkerkerk en Nieuw Lekkerland allebei Leckelant. Aan de noordzijde van de Lek werd destijds een kerk gebouwd en daarom heet het dorp in de Krimpenerwaard sinds 1276 Lekkerkerk. Inwoners van Lekkerkerk hielden zich vroeger bezig met zalmvisserij, klompenma-

kerij, touwslagerij en het boerenbedrijf. Ook werkten veel mensen in de scheepvaart en scheepsbouw. Scheepswerf Van Duijvendijk stond internationaal goed bekend. De Voorstraat is van oudsher een drukke straat met veel historische panden die opvallend dicht aan het water staan. In het begin van de 20e eeuw hadden veel inwoners hier een winkel en de Lekboot naar Schoonhoven of Rotterdam meerde hier ook aan. Tegenwoordig vaart de Lekboot niet meer en veel winkels zijn verplaatst naar het centrum. Buiten Lekkerkerk ligt de Bakkerswaal, de grootste eendenkooi van de Krimpenerwaard. Deze eeuwenoude plas is ontstaan als doorbraakwiel tijdens de Sint Elizabethsvloed in 1421.

### COLOFON

Beeld, tekst en input: Historische vereniging Lekkerkerk door de tijd, Stichting Cultuur Historisch Overleg Krimpenerwaard (SCHOK), gemeente Krimpenerwaard, Lyanne de Laat, OpenStreetMap als open data (onder OdBL) Eindredactie en coördinatie: Lyanne de Laat, Nancy Markus Opmaak: Studio Kontakt Mediapartners Uitgave: gemeente Krimpenerwaard, T 14 0182, E info@krimpenerwaard.nl, www.krimpenerwaard.nl, f gemeentekrimpenerwaard





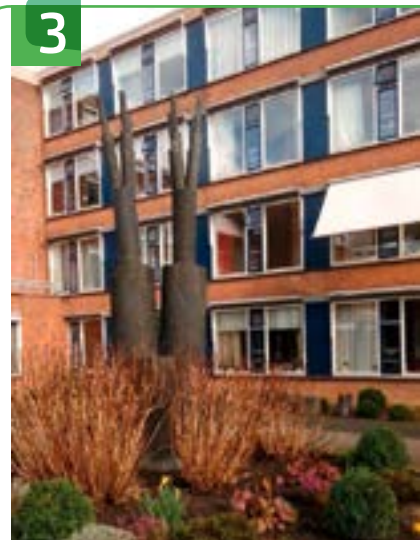
**1**  
**OUDHEIDSKAMER 'T KRUISGEBOUW**  
POOLMANWEG 11

In dit pand uit 1963 is op de bovenverdieping de Oudheidskamer van Historische Vereniging Lekkerkerk door de tijd gevestigd. Deze vereniging probeert de geschiedenis van het dorp levend te houden. Kijk voor meer informatie op [www.lekkerkerkdoordetijd.nl](http://www.lekkerkerkdoordetijd.nl). In 't Kruisgebouw heeft ook Stichting Archeologie Krimpenerwaard haar onderkomen. Vroeger diende dit gebouw als Groene Kruisgebouw, maar het is nu in beheer van Stichting Kruiswerk Lekkerkerk.



**2**  
**BIBLIOTHEEK EN SCHILDERIJ BREEJE HENDRICK**  
TALMASTRAAT 1

Bij de bibliotheek is het schilderij van de Breeje Hendrick te bewonderen. Dit schilderij is oorspronkelijk geschilderd door de Lekkerkerkse kunstenares Adrie Both. Na een lekkage is het in 2018 opnieuw geschilderd door de Lekkerkerkse kunstschilder Ben van der Wal.



**3**  
**BREEJE HENDRICK EN BEELD PHYLLOTAXIS**  
NICOLAAS BEETSTRAAT

Bij de hoofdingang van de Breeje Hendrick staat het beeld Phyllotaxis dat is gemaakt door Sjoerd Buisman. De phyllotaxis betekent bij planten de rangschikking van bladeren ten opzichte van elkaar langs de stengel van de plant. Hierin zijn verschillende soorten te onderscheiden. De phyllotaxis is een inspiratiebron voor Buisman. Vanaf de jaren '80 maakt hij phyllotaxisbeelden die op meerdere plaatsen in Nederland te bewonderen zijn.



**4**  
**VOORMALIGE FIRMA LUIJTEN**  
VOORSTRAAT

Op deze plaats is een recreatieterrein langs de Lek. Hier staan twee polyester kunstwerken, namelijk een anker en een kraanvogel. De kraanvogel staat op een onderstel van een oude kraan. Op de plaats van het relatief nieuwe woningbouwcomplex was vroeger de bouwmaterialenhandel van de firma M. Luijten gevestigd. Dit bedrijf is onder de naam als Van Neerbos Bouwmaterialen in 1979 verplaatst naar Haastrecht.



**5**  
**DIRECTEURSWONING**  
VOORSTRAAT 17

Op Voorstraat 17 staat een rijksmonument uit 1870. Het huis is gebouwd in opdracht van de heer Kersbergen, directeur van een zalmvisserij. Hij liet hier het woonhuis met inpandig kantoor bouwen. Een opvallend element is de vloedstoep, die geplaatst is vanwege de kans op hoog water. Dit past dan ook bij een dijkhuis. Bijzonder zijn ook de Oegstgeester dakpannen, die in de tweede helft van de 19e eeuw in Oegstgeest zijn geproduceerd. De woning is gebouwd in eclectische trant en dit blijkt onder meer uit de symmetrisch ingedeelde lijstgevel.



**6**  
**VOORMALIGE SYNAGOGES**  
VOORSTRAAT 150

Op Voorstraat 150 staat de voormalige Joodse synagoge. Het bouwjaar is onbekend. De synagoge was gevestigd op de bovenverdieping en deze werd omstreeks 1880 in gebruik genomen. De rijke Joodse huidenhandelaar D.H. van Blankensteyn schonk de synagoge aan de Joodse gemeente, evenals de Joodse begraafplaats op de hoek van de Kerkweg en Tiendweg West.



**7**  
**BRONZEN ZALMEN**  
VOORSTRAAT MET BURG. ROOSSTRAAT

Op de kruising van de Voorstraat met Burg. Roosstraat ziet u op de stenen muur een aantal bronzen zalmen. Ze herinneren aan de zalmvisserij die belangrijk was voor Lekkerkerk. De zalmen zijn hier aangebracht in 2015. Over de stenen muur staat op een zuil een ijzeren replica van een zalmstuw. Dit is ter vervanging van een in 2009 gebouwde houten zalmstuw. Op deze plaats kwamen vroeger ook de Lekboten aan die een dienst onderhielden van Culemborg naar Rotterdam.



**9**  
**VOORMALIGE LEERLOOIERIJ**  
VOORSTRAAT 66

Het pand aan Voorstraat 66 was vroeger een leerlooierij. Aan de gevel hing een stenen ossenkop die later is verplaatst naar het kantoorpand van de voormalige firma Luijten. De stenen ossenkop is diverse malen gerestaureerd, totdat dit niet meer mogelijk was. De replica is gemaakt van kunststof en deze is op Open Monumentendag te zien.



**10**  
**VOORMALIGE TOUWSLAGERIJ**  
EMMASTRAAT 1

Op de kruising van de Burg. van der Willigenstraat en Emmastraat staat het woonhuis dat nog overgebleven is van een voormalige touwslagerij. Hier werden destijds touwen verwerkt en gemaakt. De machines en gereedschappen zijn ondergebracht in het Streekmuseum Krimpenerwaard in Krimpen a/d IJssel.



**8**  
**VOORMALIGE HERBERG DE GROOTE BOER**  
VOORSTRAAT 118

Op de plaats waar nu restaurant Golden River is, was vroeger herberg De Grootte Boer. Het pand is gebouwd in 1887 ter vervanging van de eeuwenoude herberg. De naam van de herberg is afkomstig van Gerrit Bastiaanszn. de Hals die leefde van 1620 tot 1668. Vanwege zijn lengte, ruim twee meter, werd hij 'de Grootte Boer' genoemd. Hij was destijds een vaste bezoeker van de herberg. Gerrit raakte op de kermis betrokken bij een vechtpartij en werd dodelijk gewond.



**12**  
**SCHOOLWEG 5 EN 4**  
**ACHTERSTRAAT 9**

In de Schoolweg en Achterstraat staan diverse panden die destijds een functie hadden binnen de handel, ambacht en nijverheid. Zo staat op Schoolweg 5 (aan de rechterkant) het voormalige Groene Kruisgebouw dat rond 1895 is gebouwd. De voormalige functie van het pand is nog herkenbaar aan het kruis in de gevel. Even verderop is op Schoolweg 4 (aan de linkerkant) het voormalige postkantoor uit 1909 te vinden. Hier is nu een kapsalon en er staat een informatiebord. Als u vanaf de Schoolweg rechtsaf slaat naar de Achterstraat dan was bij Achterstraat 9 (aan de linkerkant) destijds een graanmaaldierij.



## Geniet van ons prachtige erfgoed!



**11**  
**GEMEENTEHUIS**  
BURG. VAN DER WILLIGENSTRAAT

Dit is het gemeentehuis van de voormalige gemeente Nederlek. Het pand is gebouwd in 1989/1990. Momenteel is het dependance van de gemeente Krimpenerwaard met onder meer de raadszaal. Op de parkeerplaats aan de achterzijde van het pand staat aan de rechterkant een herinneringsmonument van de achttien doden. De jongste daarvan was Lekkerkerker



George den Boon. Voor het gemeentehuis staat in het plantsoentje een beeld ter herinnering aan de laatste (waarnemend) burgemeester van Lekkerkerk.